

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ:

перспективи
дослідження
та традиції
збереження

Матеріали II-ої Всеукраїнської
науково-практичної конференції
10 – 11 жовтня 2019 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК «ЧИГИРИН»
КАМ'ЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК
КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА «ОБЛАСНИЙ ХУДОЖНІЙ МУЗЕЙ»
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА ПРАВА

Матеріали
II-ої Всеукраїнської
науково-практичної конференції
**«КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА
СПАДЩИНА УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТРАДИЦІЇ
ЗБЕРЕЖЕННЯ»**

10 – 11 жовтня 2019 р.

ЧЕРКАСИ 2019

УДК 94:004](063)
М34

Рекомендовано до друку
рішенням Науково-технічної ради
Черкаського державного
технологічного університету
(протокол № 4 від 23.09.2019 р.)

Упорядники:

д.і.н., проф. В.М.Лазуренко, к.і.н., доц. Стадник І.Ю., к.і.н., доц. О.О.Яшан

Відповідальний редактор: к.і.н., доц. Яшан О.О.

Рецензенти:

Капустян Г.Т. – доктор історичних наук, професор, професор кафедри теорії, історії держави та права Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського;

Гладун О.Д. – кандидат мистецтвознавства, доцент, директор Комунальної установи «Обласний художній музей» Черкаської обласної ради.

М 34 **Культурно-історична спадщина України: перспективи дослідження та традиції збереження:** матеріали II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (10 – 11 жовтня 2019 р., упоряд.: д.і.н., проф. В.М. Лазуренко, к.і.н., доц. І.Ю. Стадник, к.і.н., доц. О.О. Яшан) / М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси.: ФОП Гордієнко Є.І. 2019. – 260 с.

У збірнику опубліковано доповіді та повідомлення, що були представлені учасниками II-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Культурно-історична спадщина України: перспективи дослідження та традиції збереження».

Для науковців, викладачів та аспірантів вищих навчальних закладів та усіх хто цікавиться культурно-історичною спадщиною України.

УДК 94:004](063)
М34

Тексти у збірнику опубліковані на основі матеріалів, наданих авторами, які несуть повну відповідальність за зміст своїх публікацій, точність і коректність посилань. Збережено стилістику оригіналів. Висловлені думки не обов'язково співпадають з позицією організаторів конференції.

© Автори, редакція 2019.

ЗМІСТ

НАУКОВА АТРИБУЦІЯ, ОЦІНКА ТА ДОВЕДЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

Потильчак О. В. Рідкісний тип наслідування дирхеми хана Токтамиша з князівським знаком Володимира Ольгердовича.....	7
Солодовніков І. В. Встановлення автентичності та ознак культурних цінностей при дослідженні предметів фалеристики.....	10
Ликова О.Г. Проблеми і перспективи атрибутування кераміки Михайла Китриша.....	15

ІННОВАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЇВ:

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Лисенко А. І. Музейний маркетинг як ефективна складова функціонування музеїв.....	20
Чупак Т. П. Реалізація грантового проекту в інноваційній діяльності музейного закладу (з досвіду роботи Кам'янського державного історико-культурного заповідника).....	23
Стадник І. Ю., Яшан О.О. Адаптація музеїв до потреб людей з інвалідністю: світовий та вітчизняний досвід.....	26
Пшенишна Н. М., Портянко Т. М. Превентивна консервація як метод збереження музейних колекцій.....	31
Гончар О. С. Музеї вищих навчальних закладів України: особливості створення та діяльності.....	36

МУЗЕЙНІ КОЛЕКЦІЇ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО. ІСТОРІЯ МУЗЕЙНИХ КОЛЕКЦІЙ ТА МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

Яковець І. О., Тертишник М. В. Колекції художніх музеїв України як складова формування української ідентичності: історичний аспект	42
Грінченко В. Г. З історії Уманського музею у часи нацистської окупації (за матеріалами україномовної окупаційної преси).....	45
Кисленко С. В. Колекція марок періоду Української революції (1917–1921 рр.) з фондів Кам'янського державного історико-культурного заповідника як джерело вивчення історії держави.....	49
Десятніков І. В. Черкаська обласна картка споживача 1991 року.....	58

Пугач Н.О. Орнаментальна символіка рушників з експозиції історичного музею Кам'янського державного історико-культурного заповідника.....	63
Шмиголь Л.О. Документи цивільно-правового характеру кінця ХІХ – початку ХХ століття з фондів НКЗ «Чигирин».....	71
Вєтров О. Садибно-парковий комплекс поміщиків Давидових у Кам'янці як осередок художньої культури кінця ХVІІІ – початку ХХ століття.....	78
Таран Г. М. З історії створення музею Кароля Шимановського в селі Тимошівка Кам'янського району.....	91
Худолей О. С. Справжній ентузіаст музейної справи в смт. Лисянка – Бушин М.І.....	95
Трапезна І.А., Ілляшенко Ю.Ю. Український рушник: символіка та традиції створення.....	97

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ НА ЧЕРКАЩИНІ: ДОСВІД І ТРАДИЦІЇ

Клименко Т. А. Склад і зміст фондів Державного архіву Черкаської області як документальна спадщина Черкащини.....	100
Пономаренко Ю. А. Державний архів Черкаської області як джерело для вивчення історико-культурної спадщини Черкащини.....	107
Мельниченко В. М. Зародження системної роботи з досліджень історії та історико-культурних пам'яток Черкащини.....	110
Шульженко Т. М. Пам'ятки археології Чигиринщини в контексті розвитку археологічної науки в Україні І половини ХІХ – початку ХХ ст.....	115
Шамрай О. Г. Деякі аспекти з історії освіти Кам'янщини кінця ХІХ ст до 30-х років ХХ ст.....	123
Бондаренко Н.В. Черкащина у вирі відродження краєзнавчого руху в Україні наприкінці хх століття.....	127
Гук А. І. Створення та діяльність видання «Краєзнавець Черкащини».....	130
Кулинич Б. Г. Черкащина паралімпійська: види спорту, спортсмени та їх здобутки.....	133
Мілін О. В. Краєзнавство на Черкащині наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.: коротка характеристика.....	138

Чос В. Г. Моє краєзнавство..... 142

Морозова В.А. Полян-Пилип Сергійович ЮРИК – український письменник і журналіст родом із с. Баландине..... 147

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА:
УКРАЇНСЬКА ПАРАДИГМА**

Лазуренко В. М. Новітні пошуки крипти великого державотворця Богдана Хмельницького як наближення суспільства до усвідомлення необхідності створення Пантеону національної пам'яті українських героїв..... 150

Тептюк Л. М. Поняття культурної цінності та всесвітньої спадщини у новелах національного законодавства..... 156

Онопрієнко О. В., Онопрієнко О. М. Українська етнопедагогіка у системі патріотичного виховання..... 158

Пономаренко О. С. Естетична цінність ретроспективи історичних пам'яток у творчості Петра Грицюка..... 163

Данилевський В. В. Роль журнальної публіцистики в національному відродженні України у період перебудови (1985 – 1991 рр.)..... 167

Ілляшенко Ю. Ю. Витоки нагородної справи в українських землях..... 172

Бугеря М.О. Збереження і розвиток музичної культури України в контексті творчості С.В. Баштана..... 175

Кукса Н. В., Діденко Я. Л. Церква Святого пророка Іллі в Суботіві в подорожніх записках ХІХ – середини ХХ ст..... 181

Луговський О. Ф. Врахування культурно-історичної спадщини України при створенні екологічних поселень..... 196

Мушта О. А. Становлення та розвиток Кам'янської Петропавлівської Парафії Православної Церкви України на Черкащині 198

Єфремцева А. П. Штрихи до портрету композитора Леоніда Любовського (за листами до педагога Львівського музично-педагогічного училища Емми Аронівни Ліхтенштул)..... 203

Кандиба П. О. Історія розвитку українських народних ігор, забав та естафет..... 208

Зайцева В. С., Косенко В. М. Комп'ютерна анімація: історія створення і перспективи.....	211
Храмова-Баранова О. Л., Сєрова Д. О. Абстрактне мистецтво: традиції і репрезентації.....	214
Сасенко І. Ф., Суржиков І. В. Плетіння – мистецтво і дизайн.....	217
Теліженко О. В. Рушник і «Велесова книга»: спроба дешифровки давніх символів.....	219
Вискварка Я.М. Сучасна реклама України: підгрунття формування політичного іміджу лідера.....	227
Храмова-Баранова О.Л., Філатова І.О. Ліногравюра в мистецтві і сучасному дизайні.....	232
Чубіна Т. Д. Сімейна історія як засіб дослідження культурно-інтелектуальної історії людства (на прикладі Тульчинської лінії роду Потоцьких).....	235
Горенко Л. М. Проблема агіографічного спадку Києво-Печерського монастиря в історичній науці.....	238
Котляр Д. О. Газетна періодика радянської доби: теоретичні засади..	241
Spirkina O.O. Dachowski palace: history and future expectations.....	244
Косяк С. М. Архітектурні пам'ятки В. Городецького в Черкасах.....	246
Лазуренко Ю.М. Резиденція Богдана Хмельницького в роки незалежності як об'єкт пам'яткоохоронної роботи.....	249
Висоцька Л.Г. Виставка «Ретроспектива весільних світлин 1907-2018рр.» як початок формування музейної колекції.....	252
Ляшко Ю.Ю. Лещенко Федір Назарович – комендант міста Кам'янки 20-х років ХХ століття	256

УДК 069(477.46)"1941/1943"

**З ІСТОРІЇ УМАНСЬКОГО МУЗЕЮ
У ЧАСИ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ УКРАЇНОМОВНОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ ПРЕСИ)**

Грінченко В. Г.,

к.і.н., доц., доцент кафедри історії України

*Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка*

У вивченні різноманітних аспектів історії музейної справи в Україні особливе місце займає період Другої світової війни, насамперед в контексті тих значних втрат, яких зазнали музейні зібрання в ході їхньої евакуації у східні райони СРСР та вивезення до Німеччини. Поряд з цим науковий інтерес становить і музейна практика на окупованих територіях як складова тогочасної культурно-просвітницької сфери.

В останні десятиліття ця проблематика в її загальноукраїнському та регіональному контексті вже знайшла своє певне відображення у працях вітчизняних дослідників. Слід відзначити роботи І. Гирича [2], Т. Себти [9], С. Стельниковича [10], М. Ткаченка [11; 12] та інші. Характер і обсяг існуючих публікацій дають підстави для продовження розгляду питань, пов'язаних з діяльністю музеїв в роки нацистської окупації, зокрема в окремих регіонах України. Деякі цінні відомості в цьому плані дає нам тогочасна преса. Подібна інформація нерідко дублювалася, її досить часто передруковували різні періодичні видання окупованих українських територій.

Ми мали на меті висвітлити окремі факти з історії діяльності Уманського музею у період 1941–1943 рр., використавши в якості джерел україномовну пресу часів нацистської окупації. Основним джерелом слугувала газета «Уманський голос», що виходила (з 31 серпня 1941 р. до 5 грудня 1943 р.) двічі на тиждень й містила матеріали соціально-економічного, військово-політичного, ідеологічного, культурно-просвітницького характеру. Лише дуже коротка згадка про Уманський музей в перші місяці німецької окупації була зроблена нами у нещодавно опублікованій статті, присвяченій різним аспектам життя населення Уманщини в цей період на матеріалах вже згаданої газети [3, с. 321]. Тому вважаємо за можливе і доцільне приділити цьому музею більшу увагу в окремій публікації.

Вже в перші місяці окупаційного періоду співробітники Уманського музею докладають активних зусиль щодо поновлення його роботи. Так 16 жовтня 1941 р. газета «Уманський голос» в рубриці «Листи до редакції» публікує замітку «Уманський музей напередодні відкриття» за підписом «Директор музею М. Якимович». В ній, зокрема, йшлося про те, що музей зараз закінчує експозицію художнього відділу, до утворення якого «треба було реставрувати

багато картин, які без цієї роботи далі псувалися б та справляли б неприємне враження на глядача» [14]. Автор зазначав, що до нинішньої експозиції «майже 90% картин за більшовиків було списано та призначено до знищення, бо вони нібито не відповідали більшовицькому режимові й ідеології» [14]. Також він наголошував, що археологічний відділ музею «має унікальні експонати, здобуті мною особисто», цінність яких зростає тому, що вони місцевого походження і являють собою багатий матеріал для історії Уманщини [14].

Очевидно, автор замітки – Мечислав Костьович Якимович – мав на увазі польові експедиційні дослідження Уманського музею з археології у 1920–1930-х рр., в яких свого часу він брав активну участь. Основним регіоном для них тоді виступала територія сучасних Уманського району Черкаської області та Новоархангельського району Кіровоградської області.

У 1925–1928 рр. він розкопав деякі пам'ятки трипільської культури в урочищі «Кизими» біля села Захватівки (Червоний Кут) тодішнього Тернівського району Уманської округи і, як зазначав у своїй статті в науковому журналі, «увесь здобутий археологічний матеріал» було передано до Уманського музею [див. 13, с. 37, 40]. Також у 1939–1940 рр. він проводив невеликі розкопки біля села Володимирівка тодішнього Підвисоцького району Кіровоградської області і в сучасних наукових публікаціях з археології його, зокрема, згадують як першовідкривача Володимирівського пізньопалеолітичного поселення [4; 16, с. 92–93].

З 30 листопада 1941 р. Уманський музей було відкрито для щоденного (окрім вівторків) відвідування з 10 до 16 години. Плата за вхід з учнів і військових становила один, а з інших категорій відвідувачів – три карбованці [15]. У газетній замітці «До відкриття Уманського музею» зазначалося, що музей відкривається «після капітального ремонту приміщення» та «реставрації більшості експонатів» і має два відділи: історичний та відділ мистецтва [15]. Дуже коротко було сказано про структуру музею і його експозицію: історичний відділ поділяється на археологічний та історичний підвідділи; відділ мистецтва експонує роботи фламандської та італійської шкіл, порцеляну (німецьку, українську, французьку, англійську), а також має оригінальні малюнки XIX століття [15].

Більш детальна характеристика колекції музею була представлена в газеті «Уманський голос» за 29 листопада 1942 р. у статті «Перлини нашого музею». Її автор, що підписався скорочено «Ю. Р.», констатує, що в музеї зібрані експонати з різних епох, з різних галузей життя і творчості людства. Він, зокрема, наголошує на великій науковій цінності не лише для Умані, а й для всієї України археологічних знахідок директора музею Якимовича [8].

Однак основна увага в цій статті приділялася характеристиці творів, які представлені у художньому відділі музею. Автор зазначає, що тут «серед інших картин вкраплено як перлини твори-картини найвидатніших майстрів пензля» [8]. Серед перлин Уманського музею ним згадуються такі картини: «Мадонна» Рафаеля, «Соломон і цариця Савська» Брейгеля, «Книжники» Бернардо Строцці, «Поклоніння волхвів» Паоло Фарінатті, «Мадонна з терновим

вінком» Джованні Ланфранко, «Перші християни» Хосе де Рібери, «Дичина» Яна Венікса, «Берег Босфору» Айвазовського, «Сміттяр» Серова, а ще офорти Рембрандта («Воскресіння Лазаря», «Автопортрет», «Персіянин», «Портрет матері», «Мандрівні музиканти») [див. 8].

Зазначалось також, «що крім цих неповно перелічених витворів майстрів пензля європейської культури» глядач може побачити твори й з інших галузей мистецтва, зокрема, різьбу по дереву данцігських майстрів XVI ст. та різну порцеляну – саксонську (Майсен), французьку (Севр), англійську, українську (вироби з мануфактур Миклашевського та Києво-Межигірської) [див. 8]. Завершувалась ця стаття досить оптимістичним твердженням, що в музеї «знаходиться багато інших експонатів та творів невідомих художників, над якими ще будуть працювати дослідники» [8].

12 липня 1942 р. в рубриці «Місцева хроніка» газети «Уманський голос» було опубліковано замітку про те, що в Паланському лісі (поблизу Умані) нещодавно, під час оранки, були знайдені цікаві речі часів слов'янської культури кінця XIV ст., які складаються з уламків великого меча, двох списів та металевого знаряддя для обробки землі на зразок мотиги. На місці, де були знайдені ці речі, виявлені також сліди осель. Зазначалося, що знахідка передана до історичного відділу Уманського музею, і його директор Якимович «незабаром має зробити археологічну розвідку в Паланському лісі» [6].

На базі музею здійснювалися культурно-мистецькі заходи. Зокрема, в листопаді 1943 р. тут було відкрито виставку художніх творів місцевих живописців. На ній були представлені роботи таких майстрів як Турчак, Ожехівський, Крашанівський, Бокало та ін. [5]. Інформацію про це ми знайшли у всеукраїнській газеті «Український доброволець» в рубриці «Вісті з України». До речі, у цьому ж номері газети, як вважаємо, з явно вираженою пропагандистською метою, було надруковано фото, підписане «Німецькі вояки в українському музеї» [5], хоча й не було вказано в якому саме.

Наприкінці 1943 р. Уманський музей був пограбований нацистами. В сучасних дослідженнях зазначається, що 19 грудня 1943 року його колекції вивезли вагоном до Кракова, і серед вивезених цінностей були трипільська кераміка, артефакти з розкопок білогрудівської культури, нумізматики, музейний архів, карти, 130 картин, дві шафи XVI століття, близько 1500 книг та журналів, 14 в'язок архівних матеріалів [7, с. 157]. Загальна кількість втрачених експонатів становила 12436 одиниць зберігання, і лише частину з них (менш цінних) у 1948 році було повернуто до музею [1].

Отже, з матеріалів окупаційної україномовної преси 1941–1943 рр. можемо зробити висновок, що в діяльності Уманського музею в період нацистської окупації були представлені різні напрями: комплектування музейного зібрання; експозиційна і виставкова робота; реставраційна і пам'ятко-охоронна робота; реклама і пропаганда діяльності музею. Реалії окупаційного періоду наклали свій відбиток на діяльність музею, що виявлялося, зокрема, у відповідному коригуванні його експозиції та в забезпеченні ним культурного дозвілля

самих окупантів. Загалом, аж до свого пограбування нацистами музей продовжував виступати важливою складовою тогочасної культурно-просвітницької сфери Уманщини і всієї України.

Джерела та література:

1. Барвінок О. Уманський краєзнавчий музей у контексті змін ідеологічних концепцій українського музейництва (1930–1950 рр.) / Ольга Барвінок. – Режим дост.: http://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/6459/1/Barvinok_O_V_DIAZ.pdf
2. Гирич І. Київський музей-архів Переходової доби (1942) / І. Гирич // Український історик. – 1998. – № 1-4 (136–139). – С. 191–196.
3. Грінченко В. Г. Уманщина в перші місяці німецької окупації (за матеріалами газети «Уманський голос») / В. Г. Грінченко // Наукові записки. Серія: Історичні науки. ЦДПУ ім. В. Винниченка. – Вип. 24: Зелена Брама. Літо 1941-го: Героїзм і трагедія 6-ї та 12-ї армій / Ред. О. В. Чорний. – Кропивницький, 2019. – С. 311–333.
4. Кепін Д. В. До питання про культурну приналежність і хронологію Володимирівського пізньопалеолітичного поселення / Д. В. Кепін. – Режим доступу: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Archeology/Archeometry/Heritage/Volodymyrivka.html>
5. Мистецька вистава в Умані // Український доброволець. – 1943. – 20 листопада.
6. Місцева хроніка // Уманський голос. – 1942. – 12 липня.
7. Опацький І. Ю. Родина Курінних у громадсько-політичному та національно-культурному житті України кінця ХІХ – першої половини ХХ ст. : Дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини / І. Ю. Опацький. – Умань, 2018. – 259 с. – Режим дост.: http://shron1.chtyvo.org.ua/Opatskyi_Ihor/Rodyna_Kurinnikh_u_hromadskopolitychnomu_ta_natsionalno-kulturnomu_zhytti_Ukrainy_kintsia_KhIKh-per.pdf
8. Перлини нашого музею // Уманський голос. – 1942. – 29 листопада.
9. Себта Т. Українські музеї під час окупації в роки Другої світової війни / Т. Себта // Повернення культурного надбання України: проблеми, завдання, перспективи. – Київ: НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, 1996. – Вип. 6. – С. 130–137.
10. Стельникович С. Архіви, бібліотеки та музеї Житомирсько-Вінницького регіону в умовах нацистської окупації (1941–1944 рр.) / Сергій Стельникович // Історія України. Всеукраїнська газета для вчителів історії та правознавства. – 2019. – № 9. – С. 5–13.
11. Ткаченко М. Функціонування українських музеїв під час німецької окупації 1941–1944 рр. / М. Ткаченко // Вісник Київського інституту «Слов'янський університет». – 2001. – № 11. – С. 122–132.
12. Ткаченко М. І. Музеї України під час Другої світової війни (1939–1945 рр.): Автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01 / Київський держ. ун-т ім. Т. Шевченка / М. І. Ткаченко. – Київ, 1996. – 23 с.
13. Якимович М. Археологічні дослідження біля с. Захватівки (Червоний Кут) Тернівського р. Гуманської окр. з рр. 1925–1928 / Мечислав Якимович // Хроніка археології та мистецтва. – 1930. – Ч. 1. – С. 37–40. – Режим доступу: http://www.vgosau.kiev.ua/load_period-sb/HrAM_1.pdf
14. Якимович М. Уманський музей напередодні відкриття / М. Якимович // Уманський голос. – 1941. – 16 жовтня.
15. Якимович. До відкриття Уманського музею / Якимович // Уманський голос. – 1941. – 30 листопада.
16. Яненко А. Історія музейної археології УСРР (1919–1934) / А. Яненко. – Київ: Нац. Києво-Печерський істор.-культ. заповідник, 2016. – 368 с.

Наукове видання

Матеріали
II-ої Всеукраїнської
науково-практичної конференції
**«КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ:
ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТРАДИЦІЇ
ЗБЕРЕЖЕННЯ»**

Адреса редакції: ЧДТУ, кафедра історії та права
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006,
тел.: 0948811637

Статті подаються в авторському редагуванні.

Складання: І. Василюга, К. Давиденко, Л. Рудяка.

Підписано до друку 08.10.2019.
Формат 60x84/16. Папір книж. Гарнітура Times.
Ум. др. арк 15,05. Наклад 100 прим.

Це видання надруковано на папері із
деревини відповідної нормам
екологічного лісовикористання

Видавець ФОП Гордієнко Є.І.

Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 4518 від 04.04.2013 р.

Україна, 18000, м. Черкаси
тел./факс: (0472) 56-56-12, (067) 444-28-94
e-mail: book.druk@gmail.com